

Begrundelse

Ifølge referatet fra Menighedsrådets blad juli 1999 af ministerens tale på årsmødet for Landsforeningen af Menighedsrådsmedlemmer er ministeren fremkommet med temmelig grove beskyldninger mod unavngivne deltagere i debatten om en eventuel kirkeforfatning. Spørgeren, der selv har taget del i debatten i mange år, mener ikke at have mødt nogen, som ønskede at indskrænke nogens ret til at tage del i magten i kirken eller forbeholde magten »særligt udvalgte« eller nogen med »de rigtige meninger«, og derved svække kirkens mulighed for at være kirke for alle sine medlemmer.

Den slags arrogante synspunkter på andres ret til at tage del i magt og demokrati findes kun som beskyldninger hos dem, der er modstandere af, at kirken får sine egne demokratisk valgte organer på alle niveauer. Når så alvorlige beskyldninger fremsættes af kirkens minister, bør ministeren være i stand til at fremvise dokumentation, så der også bliver mulighed for at tage til genmæle, hvis beskyldningerne skulle vise sig at bero på misforståelser, fordomme eller manglende lyst til at sætte sig ind i debatten.

Svar (27/7 99)

Kirkeministeren (Marianne Jelled, fg.):

Jeg har svært ved at genkende spørgsmålet og begrundelsen i forhold til det, der blev sagt på årsmødet i Landsforeningen af Menighedsrådsmedlemmer.

Derfor finder jeg det på sin plads at citere de afsnit fra talen, der blandt andet berører kirkeforfatningsproblematikken.

Citat: »Der er næppe mange, som har lyst til at modsige min påstand om, at kirkeordningen er værdifuld for folket. Der er formentlig flere, som kunne have lyst til at modsige min påstand om, at den også er værdifuld for kirken som sådan.

Man kan f.eks. af og til fornemme, at det er en torn i øjet på nogle af de aktive og engagerede i folkekirken, at kirken er så åben for, at medlemmerne så at sige kan komme og gå eller blive væk, som de har lyst til. Og man kan ikke undgå at bemærke, at nogle gerne vil have en mere bogstavelig opfyldelse af Grundlovens bestemmelse om, at folkekirkens forfatning ordnes ved lov, så kirken i en eller anden udstrækning får

egne kompetente organer, og Folketingets rolle som kirkens lovgiver bliver begrænset.

Der har i årenes løb været flere kommissioner med den opgave at finde frem til en kirkeforfatning. Et af de karakteristiske elementer i debatten både i og uden for kommissionerne har altid været, at nogle af debattørerne har præsenteret temmeligt snævre fortolkninger af, hvem der kan siges at høre til »kirkefolket«, og hvem der dermed kan have ret til at deltage i afgørelsen af kirkens anliggender.

En hel eller delvis frigørelse af folkekirken fra staten med tilhørende opbygning af kompetente organer i folkekirken vil efter min vurdering rumme en fare for, at retten til at have del i magten i kirken vil blive forbeholdt - eller i hvert fald forsøgt forbeholdt - nogle »særligt udvalgte« med de »rigtige meninger«. Det ville indebære en alvorlig svækkelse af kirkens mulighed for at fremstå som et troværdigt tilbud til hele folket om kristen forkyndelse og om hjælp til at tumle de store og dybe spørgsmål, som alle før eller senere i livet bliver stillet over for. Der er risiko for, at en del af de nuværende medlemmer af folkekirken ville mene, at de var blevet vejet og fundet for lette. Der er også risiko for, at en hel eller delvis skilsmisse mellem staten og folkekirken ville blive fulgt af en splittelse af kirken. De gamle kirkelige retninger som Indre Mission og grundtvigianere har vel ikke samme position i folkekirken som tidligere. men der findes andre og vist hårdere teologiske modsætninger mellem forskellige grupperinger i folkekirken, som kunne føre til, at en del aktive kirkefolk ville trække sig ud og selv danne kirke - eller kirker.« Citat slut.

Til uddybning af det her citerede kan jeg for så vidt angår indholdet i 3. afsnit henvise til de betænkninger, der foreligger som resultat af arbejdet i de fire kirkeforfatningskommissioner. Heri kan man finde flere eksempler på personer, der fremsatte det synspunkt, at kun kirkeligt aktive og engagerede kan have ret til at deltage i afgørelsen af kirkens anliggender.

Med hensyn til vurderingen i 4. afsnit, 1. sætning kan jeg henvise til, at blandt andet biskop Olav C. Lindegaard har fremsat tilsvarende synspunkter i en kronik i Kristeligt Dagblad den 19. september 1998 med titlen »Magt og ansvar i kirken«.